

INFORME

OCUPACIÓ, TREBALL I PRECARIETAT

**VAGA GENERAL FEMINISTA
DEL 8 DE MARÇ DE 2023**

**INTER ///
SINDICAL**
TREBALL | REPÚBLICA | JUSTÍCIA SOCIAL

ELITS EXTRACTIVES I MODEL PRODUCTIU PRECARITZADOR

A partir dels anys 80 del segle XX es va aixecar una arquitectura política i ideològica que ha monopolitzat les polítiques públiques i econòmiques, especialment, fins al 2008. Una arquitectura basada en l'individu i els interessos privats, on la societat no existeix, i on l'Estat com a garant i regulador dels serveis públics és una nosa i cal reduir-lo a la màxima expressió.

En aquest quasi mig segle, l'aparell ideològic neoliberal ha imposat una política econòmica rigorista (control estricte de la inflació, del dèficit i del deute públic) materialitzada en privatitzacions, retallades del finançament dels serveis públics i precarietat laboral. Un model que ha esqueixat la cohesió social i ha promogut que una minoria, cada cop menys industrial i més rendista, fagocités la riquesa produïda col·lectivament, mentre la majoria havíem de viure cada vegada amb menys.

El 2008, aquest model rendista i especulatiu, va patir la primera crisi encara que no la definitiva. La bombolla immobiliària va esclatar i va provocar la fallida de centenars de bancs i fons d'inversió que només s'havien preocupat per embellir el seu compte de resultats. Milions de persones van perdre l'habitatge, la feina i el futur. Però salvar-los no era la prioritat. Segons les elits polítiques i econòmiques, allò que comptava era rescatar els bancs per evitar que l'anomenat sistema col·lapsés.

La sacsejada del 2008 va evidenciar la inviabilitat del model econòmic neoliberal, però no n'hi va haver prou per provocar un gir de guió. Al contrari, les elits van retorçar la retòrica i van imposar l'explicació que la crisi no l'havia motivada l'economia especulativa de casino, sinó el deute i el dèficit públic.

Assumint aquest relat, l'anomenada "troika" (la Unió Europea (UE), el Fons Monetari Mundial (FMI) i el Banc Central Europeu (BCEM)) va imposar, sobretot al sud d'Europa, programes d'austeritat severs que van debilitar encara més uns sistemes de benestar de per si molt febles. Dotze anys més tard ha irromput la crisi derivada de la pandèmia de la Covid. Un cataclisme que no només ha demostrat la inoperància del neoliberalisme i de les polítiques d'austeritat, sinó que ha deixat paleses les conseqüències greus d'haver desmantellat els serveis públics i d'haver deslocalitzat la producció de béns necessaris per afrontar situacions d'emergència.

El desmantellament de l'estat del benestar córrer en paral·lel a una crisi climàtica gravíssima. Una crisi que, a part de les conseqüències amenaçadores que dur adherides, aguditza les derivades de la creixent privatització de la protecció pública dels drets fonamentals, perquè amplifica la desprotecció de l'individu i accelera la confrontació entre subjectes per garantir la supervivència. Alhora, l'emergència climàtica constata que el model de creixement sustentat exclusivament en l'objectiu exclusiu d'obtenir el màxim de beneficis possible amb els menors costos no té futur.

El model de creixement capitalista és inviable perquè senzillament posa en perill la nostra existència: converteix en inhabitables múltiples àrees de la terra, aguditza la pobresa i, per tant, la bretxa en el nord i el sud global (però també dins de cada país), i esdevé un catalitzador de guerres per controlar recursos naturals. La complexitat de la problemàtica s'accentua quan s'avalua la sortida proposada per encarar la crisi climàtica. La bateria de mesures proposades per paliar els efectes catastròfics

de la crisi, no poden ser eficaces en la mesura que no contradiuen els dictats del mercat. A la vegada, que no són assumibles pel gruix de la classe treballadora.

Tan sols la classe mitjana està en condicions d'accedir, per exemple, a subvencions per instal·lar plaques solars, perquè viu en cases aïllades. O a la compra de cotxes elèctrics o la que pot permetre's alimentar-se amb productes ecològics. Perquè, en última instància, l'emergència climàtica és també una expressió més de la lluita de classes.

► COM ENS AFECTA A LES DONES?

En aquest context, les dones de classe treballadora i els infants, som qui patim amb més cruïda les conseqüències d'aquest model depredador de vida. Les dones migrants i racialitzades, les joves, les dones grans, les persones del col·lectiu LGTBIQ o les que pateixen alguna discapacitat són les que s'emporten la pitjor part..

Aquest model té per objectiu sustentar un sistema -capital/patriarcat- dissenyat per garantir enormes beneficis a uns pocs homes blancs, en detriment del 99% de la humanitat. Una riquesa acumulada gràcies a la plusvàlua -beneficis- generada pel treball gratuït de cures, realitzat gairebé en exclusiva per les dones i que garanteix la sostenibilitat de la vida. Una riquesa que es deu també a l'espoliació sagnant de territoris i persones i de salaris de misèria que mantenen a milions de treballadores i treballadors en situació de pobresa i subordinació continuada.

”El 2019, els 2.153 mil milionaris que hi ha al món posseïen més riquesa que 4.600 milions de persones”

- LES POLÍTIQUES PÚBLIQUES EN UN MARC AUTONOMISTA NO RESOLEN LES NECESSITATS DEL NOSTRE POBLE

Al nostre país la subordinació socioeconòmica, política i cultural a un estat de caràcter colonialista, supeditat alhora a les polítiques neoliberals de la UE, i la limitada capacitat per decidir polítiques públiques transformadores -sumades a la manca de voluntat per confrontar l'estat-, **ens ha condemnat a un model productiu terciaritzat que genera més i més dependència de tercers i pobresa.**

L'administració pública a Catalunya ocupa al 12,5% de la població -la taxa més baixa de l'estat- i de les més baixes d'Europa. Amb un El finançament és també dels més baixos de l'estat i d'Europa. Això esdevé insuficient per garantir serveis de qualitat en educació i sanitat o per sustentar les demandes de protecció social d'una població cada vegada més empobrida. Alhora, augmenta l'oferta en sanitat i educació privada o concertada, en part a càrrec del pressupost públic, i es genera més i més segregació -desigualtat- social.

► COM ENS AFECTA A LES DONES?

La funció pública és un sector molt feminitzat, a la vegada que, el gruix de les demandants de prestacions socials són dones. De manera que acusem doblement les conseqüències de l'infr finançament.

- En tant que treballadores públiques: Plantilles saturades. Dificultat per oferir un servei de qualitat.
- Alta taxa d'externalització. Moltes treballadores al servei d'empreses subcontractades, tenen salaris al llindar de l'SMI estatal, i condicions laborals precàries.
- L'excés de càrrega de feina, així com condicions laborals insuficients o el baix valor social (i econòmic) de les feines desenvolupades, genera riscos de salut, tant psicosocials, com físics. (Com en la resta de sectors.)
- Com a ciutadanes, atès que patim les conseqüències d'uns serveis públics incapaces de garantir atenció suficient i de qualitat
- L'increment d'oferta de sanitat i educació privada, accentua la segregació social, perpetua les desigualtats i fomenta el racisme. Incrementa la precarietat i la bretxa. Tothora que debilita el sistema públic.

La manca de sobirania política i econòmica limita la capacitat d'implementar el **Salari Mínim Interprofessional (SMI) Català**, que se situa ja per sobre del 1300 €. Aquest SMI permetria garantir un salari mínim -tot i que insuficient- més adequat al cost de la vida al nostre país, que no pas l'SMI estatal. L'SMI estatal està computat sense tenir en compte les necessitats de la classe treballadora del nostre país.

► COM ENS AFECTA A LES DONES?

No garantir l'SMI català, té conseqüències negatives sobre les condicions de vida - presents i futures- de les dones, que som les que majoritàriament treballem en les ocupacions amb els salaris més baixos.

Especialment per les qui treballen en el sector serveis, en ocupacions feminitzades com el comerç, l'hostaleria o la neteja... on, d'una banda, hi ha una altíssima contractació parcial i de l'altra els salaris no van més enllà de l'SMI estatal.

Les dades mostren que el 14% de les persones ocupades al nostre país són pobres (estan per sota de la taxa de pobresa). La majoria dones, i ocupades en el sector serveis.

Pel que fa a la Indústria, malgrat tenir uns convenis més favorables, gairebé totes les dones ocupades en aquest sector fan tasques administratives, on se situen els salaris més baixos. Alhora, en ser un sector molt masculinitzat, tenen moltes dificultats per incorporar en els convenis mesures de conciliació i de promoció professional.

L'augment de l'SMI empena els salaris cap amunt!

ELS SALARIS BAIXOS GENEREN POBRESA TANT EN L'ETAPA LABORAL, COM EN L'ETAPA DE LA JUBILACIÓ,

LA BRETXA SALARIAL DE GÈNERE AUGMENTA A MESURA QUE AVANÇA L'ETAPA LABORAL S'ENFILA EN L'ETAPA DE LA JUBILACIÓ I SE SITUA ENTRE EL 28% I EL 30%, A MESURA QUE ENS FEM GRANS.

Una altra conseqüència nefasta de la conjunció d'un model productiu neoliberal i terciaritzat, la consolidació d'un model financer especulatiu i les polítiques autonomistes i poc transformadores al nostre país, és l'encariment brutal, constant i sense aturador del preu de l'habitatge. La qual cosa, dificulta fins a impedir, l'accés i permanència a l'habitatge de centenars de milers de persones i famílies. L'insuficient parc d'habitatge social i la manca de control públic efectiu del preu, contribueixen a cronificar aquest problema. Alhora que els fons voltors, i la dinàmica especulativa, generen milers d'habitatges buits.

Mentre s'executen milers de desnonaments, gràcies a la participació de l'aparell polític, judicial i policial. Una xacra que té conseqüències dramàtiques i que afecta cada vegada a sectors més amplis de la classe treballadora.

► COM ENS AFECTA A LES DONES?

Les dones patim més dificultats per accedir i romandre a l'habitatge. Conseqüència de la divisió sexual del treball, assumim les taques de cures i sostenibilitat de la vida. Estem ocupades en feines menys retribuïdes i amb contractes parcials. Tenim salaris precaris. L'SMI és insuficient i continuem patint una important bretxa salarial.

També som les dones i els infants les que patim el gruix dels milers de desnonaments anuals. Sense que hi hagi cap resposta efectiva i estructural per part de l'administració. Ans al contrari, patim els efectes de la violència institucional en forma de desnonaments forçats i repressió.

LA FEMINITZACIÓ DE LA POBRESA TAMBÉ ÉS CONSEQÜÈNCIA DE LA VULNERACIÓ DE DRETS FONAMENTALS COM L'ACCÉS A L'HABITATGE. ESPAI VITAL ON SE SUSTENTA LA VIDA I LES CURES.

Cures invisibilitzades i no retribuïdes sobre les espatlles de les dones, que a més hem d'assumir el cost de l'espai on es realitzen (habitatge)

Famílies monomarentals, dones migrades i trans són les que pateixen més desnonaments.

- El 43% de les llars amb un adult i fills dependents Segons la Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya, la meitat de les famílies monoparentals es troba en risc de desnonament. El 80% de les llars monoparentals estan encapçalades per una dona.
- La llei d'estrangeria i la precarietat situa el 57% de les dones migrants extracomunitàries en risc d'exclusió de pobresa.
- El 80% de les persones trans estan a l'atur.

GAIREBÉ UN MILIÓ DE PERSONES PATEIXEN EXCLUSIÓ SEVERA EN L'ACCÉS A L'HABITATGE.

- UN ESTAT COLONIALISTA AL SERVEI DE LES ELITS EXTRACTIVES

La primera condició per assegurar una vida digna a les persones és bastir un sistema de serveis públics sòlid, com a garantia d'equitat i benestar. Una xarxa de protecció primària: un sistema públic de salut robust; un d'ensenyament de qualitat i que no segregui; un sistema de pensions generós; i uns serveis socials amb una àmplia cartera de prestacions. Però fortificar un sistema de benestar públic també implica reconsiderar el paper de l'Estat en l'economia. Passar d'avaluar-lo com una nosa a considerar-lo un actor protagonista a l'hora de determinar i condicionar la política econòmica del país.

En direcció contrària, l'espoli fiscal, d'una banda i les polítiques neoliberals de l'altra, estan a la base de l'actual crisi del sistema públic al nostre país. A l'Estat, els pressupostos que s'aproven, malgrat contenir mesures paliatives, estan lluny de destinar prou finançament per a garantir serveis públics de qualitat -i ni tan sols suficients- per fer front a les creixents necessitats del nostre poble, derivades del nou cicle de crisis.

Tanmateix, la despesa militar augmenta a **27.617,43 milions d'euros el 2023** el que equival a 3 de cada 10 euros que inverteix l'estat!

ELS BANCS I LES ENERGÈTIQUES DECLAREN BENEFICIS HISTÒRICS mentre no s'implementen mesures recaptatòries realment efectives als més rics. I Continuem patint les conseqüències del rescat bancari. I de polítiques recentralitzadores

► COM ENS AFECTA A LES DONES?

Les dones de classe treballadora del nostre país, patim de manera molt cruenta les conseqüències de les polítiques neoliberals, travessades no només per l'opressió patriarcal, sinó per les de classe i nació. I en molts casos pel racisme i la LGTBIQfòbia.

Al nostre país, les dades en relació amb la pobresa, esparveren:

- **27,2% de les dones pateixen risc de pobresa o d'exclusió social.** (57% en les dones extracomunitàries, i el 43% de llars monoparentals amb fills dependents, com ja hem vist)
- El 40% de les dones assalariades procedents de l'Àfrica, Àsia i Amèrica Llatina tenen salaris que no superen els 500 €.
- 26 desnonaments diaris el 2021
- Catalunya se situa en el lloc 135è entre 240 zones d'Europa, pel que fa al PIB social
- En relació amb l'accés als productes mensuals, un 22,2% de les persones enquestades van informar no haver tingut accés a productes mensuals en algun moment de la seva vida per qüestions econòmiques.
Els grups que indiquen més pobresa menstrual són les persones de menys de 25 anys, les persones no binàries, les nascudes fora d'Espanya, les persones en situació administrativa irregular, les treballadores de la llar i les cures, i les cuidadores no remunerades, a l'atur o en expedient de regulació d'ocupació (ERO).
- A CATALUNYA UNA DE CADA CINCO PERSONES ÉS POBRA

A la vegada, els macroprojectes empresarials i les infraestructures viàries o aeroportuàries que es proposen implementar al nostre país, i que compten amb un rebuig frontal per part d'organitzacions ecologistes, sindicals i polítiques, van en la línia de reforçar un model productiu especulatiu i depredador del territori. Alhora que es deteriora una ja més que envellida i insuficient xarxa ferroviària, incapaç de **connectar el territori i de garantir la mobilitat de les classes populars del nostre país**.

► COM ENS AFECTA A LES DONES?

Un model que destrueix el territori, contribueix a incrementar la pobresa, a generar migracions internes i a desballestar el poc teixit productiu que sobreviu aliè al turisme, el comerç i la construcció. **A incrementar la precarietat laboral. Alhora, una xarxa de transport públic insuficient i de disseny radial, dificulta la mobilitat, l'accés sostenible al territori i el mateix accés als centres de treball, en molts casos.**

Cal destacar també, que l'atac als drets civils i polítics que ha exercit l'estat contra el nostre poble, de manera específica. Però **també els mecanismes repressius** que exerceix sistemàticament contra el moviment feminista, el conjunt de moviments dissidents, o contra la població migrada, via llei mordassa, reforma del Codi Penal o llei d'estrangeria, estan afectant durament l'exercici dels nostres drets i tenen conseqüències greus sobre les condicions de vida dels i les activistes del conjunt dels moviments populars.

► COM ENS AFECTA A LES DONES?

Les dones estem patint les conseqüències d'aquesta repressió, en la mesura que condicionen l'economia del país, els drets laborals de centenars de milers de dones migrades, en particular i de les dones en general.. A la vegada patim la vulneració de drets i llibertats i atacs contra la mateixa integritat física, quan ens empresonen (en presons dissenyades per a homes) o ens segreguen en els CIE's,

Patim situacions de repressió policial, jurídica, política i econòmica. Tant les qui ens hem alçat contra l'estat i en defensa del dret a l'autodeterminació del nostre poble, com contra la injustícia patriarcal i la vulneració de drets laborals, civils i polítics. O, específicament, la repressió institucional que pateix el conjunt de dones migrades que, pel sol fet de ser-ho, estan condemnades a patir condicions laborals de semiesclavatge i racisme estructural, conseqüència directa de la llei d'estrangeria.

- OCUPACIÓ I TREBALL

En aquest context, els sindicats majoritaris al conjunt de l'estat, beneeixen una reforma laboral (desembre del 2021) que continua sent molt lesiva pels interessos de la classe treballadora. De la mà del "gobierno más progresista de la història" i de la Patronal.

Una reforma laboral de la qual comencem a conèixer les conseqüències

Continuem tenint un índex d'atur que dobla la mitjana europea, malgrat que les darreres dades apunten una baixada.

Tanmateix les dades també constaten la baixada de hores anuals treballades en conjunt. Aquestes dades deriven de l'augment de contractes fixes-discontinus i l'augment del treball parcial. Alhora que:

- Acumulem anys i anys amb nivells d'atur juvenil superiors al 30%
- Augment del nombre de persones assalariades pobres (14%, segons dades del 2021, gairebé mig milió de treballadors) Que s'enfila al 39,7% en el cas de la població migrant extracomunitària.
- Cronificació de la bretxa salarial (19,7% segons dades del 2021)
- Negociació col·lectiva afeblida, després de les reformes laborals del 2010 i 2012, que dificulten l'assoliment de millores laborals i salarials. Només el 17,4% dels convenis contempnen clàusules de revisió salarial vinculades a l'IPC. El 2003 era el 71,9%.
- Abaratiment de l'acomiadament
- Malgrat l'increment de fixos discontinus i l'estabilització de milers de treballadores i treballadors públics, superem amb escreix totes les estadístiques europees sobre temporalitat contractual
- Sumem decennis de congelació salarial.

► COM ENS AFECTA A LES DONES?

Les dones ocupem majoritàriament les feines parcials. Som les qui acabem expulsades del mercat laboral per haver d'assumir les cures i no poder fer front a les dobles jornades. Qui cobrim les ocupacions amb salaris més baixos i patim la congelació salarial. Així com les conseqüències de convenis col·lectius que NO contempnen mesures efectives per garantir la responsabilitat de les tasques de cures. Qui patim el pes de treballar en un sector altament desregulat com el de les cures i la neteja, Sectors que darrerament s'han pretès regular, sense garantir mesures de fiscalització necessàries per evitar el frau en la naturalesa dels contactes. I sense revocar la llei d'estrangeria. Ambdós factors contribueixen a perpetuar la precarietat en aquest col·lectiu.

- **Bretxa salarial del 19,7%**
- **En les ocupacions elementals és del 31,5%**
- **En les treballadores de la restauració i venedores i venedors és del 32,3%**
- **Taxa del 20% d'ocupació de treball parcial enfront del 6% en els homes**

- **Augment superior al 25% de contractes fixes-discontinus.** Contractes no computables per a la taxa d'atur, el que maquilla les dades sobre l'abast real de l'atur a l'estat.
- **17% de taxa d'ocupació temporal enfront l'11% en els homes.**
- **La taxa d'atur és del 10,2%, dos punts superior a la dels homes.** Tanmateix, atès que només computen les persones desocupades en cerca de feina, l'atur real és molt més alt (no compten les dones en ERO, ni les contractades fixes-discontinues, ni les expulsades del mercat de treball o en excedència per cura de menors o familiars)
- **La taxa d'atur de les dones migrants extracomunitàries s'enfila al 26%**
- **La taxa d'atur juvenil s'enfila al 28 %, 5 punts per sobre que les dels homes.**
- **Un 57% de dones estan cercant feina.**
- **De mitjana, les dones cobrem 5.906,93 € bruts menys que els homes.**

- VIOLÈNCIES MASCLISTES I POLÍTQUES FEMINISTES

Les **violències masclistes** es manifesten de múltiples maneres en totes les esferes de la vida de les dones. És estructural i sistèmica a totes les societats, a conseqüència d'un sistema de relacions de poder i divisió sexual del treball -patriarcat- que s'agreuja quan es combina amb un model de relacions socioeconòmiques de matriu capitalista, classista i racista.

Alhora, té diferents dimensions en l'àmbit privat i públic i s'exerceix per diferents mitjans: físics, psicològics i econòmic.

Pel que fa a la violència en l'àmbit laboral, consisteix en la violència física, sexual, econòmica, digital o psicològica que es pot produir en l'àmbit públic o privat durant la jornada de treball, o fora del centre i de l'horari establert si té relació amb la feina. Inclou: assetjament per raó de gènere i sexual, i discriminació per embaràs o maternitat.

La violència en l'àmbit social o comunitari, comprèn les manifestacions següents: agressions sexuals, assetjament sexual, tràfic de dones amb finalitat d'explotació sexual, mutilació genital femenina o risc de patir-ne, violència derivada de conflictes armats, violència contra els drets sexuals i reproductius de les dones, feminicidis, agressions per raó de gènere, vexacions, tractes degradants, amenaces i coaccions en l'espai públic, etc.

Cal tenir present que la precarietat salarial i de condicions laborals que patim les dones és també un mecanisme de violència masclista, de caràcter econòmic i també institucional. Que opera en totes les esferes, però de manera determinant sobre les nostres condicions materials de vida, i deriva d'un marc laboral desigual i discriminatori.

Violència econòmica, violència laboral: bretxa salarial de gènere (dades 2020)

La bretxa salarial es produeix en tots els trams d'ingressos, en la jornada a temps parcial i a temps complet, en tots els tipus de contracte, en tots els sectors d'activitat i en totes les franges d'edat.

► COM ENS AFECTA A LES DONES?

La bretxa mitjana se situa en el 19,7%. Les dones vam cobrar de mitjana 24.096,7 euros anuals. Els homes 30.003,6 euros.

EL SALARI MITJÀ BRUT ANUAL DE LES DONES ESTRANGERES ÉS DE 19.143,87 euros.

LES DONES COBREM EL 80,3% DEL SALARI DELS HOMES PER LA MATEIXA FEINA. PER TANT, A PARTIR DE MITJANS D'OCTUBRE DEIXEM DE COBRAR

- **Per percentils** s'observa una major desigualtat entre sexes en els ingressos salarials més baixos: en el percentil 10 la bretxa és del 31,6% i en el percentil 90, del 15,7%.
- **Per edats**, la bretxa salarial més baixa s'observa en el tram de 25 a 34 anys (13%), i la més elevada, en el de 45 a 54 anys (22,8%).
- Per **tipologia de jornada** les persones treballadores a temps complet la bretxa es troba en el 12,1%.
- La bretxa en les **jornades parcials** creix i se situa en el 5,8%.

- Entre les persones amb **contracte indefinit**, la bretxa supera el 20%
- Entre les que treballen amb **contracte temporal** la desigualtat salarial de gènere és molt minsa, de l',5%
- **Per sectors, allà on la presència de dones és major, els salaris baixen**
- **Indústria + homes - dones = sector amb salaris més alts. Bretxa** salarial de gènere del **18,7%**
Guany brut anual mitjà de les dones 26.250,9 euros.
- **Serveis -homes +dones = salaris més baixos. Bretxa** salarial de gènere del Guany brut anual mitjà de les dones 23.883,1 euros
- **Sector públic:** -homes +dones: salaris més baixos. **Bretxa** salarial de gènere del **10%**.
- **Per edat:** el salari més baix correspon a les dones joves per sota de 25 anys 12.023,73
- **A partir dels 35 anys la diferència de salari entre homes i dones oscil·la entre els 5.669,64 i els 7.677,50 euros**

“Entre les causes que expliquen la bretxa salarial, trobem un atur més elevat entre les dones, una major parcialitat en les jornades de treball de les dones i de les feines més feminitzades, el menor valor social que s’atorga a aquestes feines o el fet que en els llocs de més responsabilitat hi hagi una sobre representació dels homes. El fet que les dones continuem assumint de forma majoritària les cures no remunerades contribueix a reforçar en bona part aquests factors.

La bretxa salarial té un impacte directe en les condicions de vida i l'autonomia econòmica de les treballadores i les pensionistes, i és un dels factors que explica la feminització de la pobresa. ”

La bretxa salarial existeix en tots els elements salarials:

- *El salari base mensual de les dones és un 15,1% inferior als homes*
- *En el cobrament de complements salarials, la diferència és del 30,34%, Els complements salarials suposen un 24,51% i un 28,19% del salari brut mensual de dones i homes respectivament. Per tant, la remuneració variable fa augmentar molt la bretxa salarial.*
- **El pagament en concepte d'hores extraordinàries és un 66,55% superior en els homes.**

Segregació ocupacional

“La segregació sexual del treball implica un accés diferencial entre homes i dones a ocupacions i llocs de treball, branques i categories ocupacionals. Constitueix un factor determinant de la qualitat de l'ocupació femenina i de la seva evolució, alhora que afecta la relació amb el treball reproductiu, l'oci i la participació ciutadana”

a/ Bretxa horitzontal

Distribució no uniforme d'homes i dones en un sector i en un tipus d'activitat determinats, de manera que les dones es concentren en llocs de treball que es caracteritzen per una remuneració i valor social inferiors

Explica les dificultats de les persones a accedir a determinades professions. Les dones tenim més presència en els sectors tradicionalment feminitzats, així com dificultat per accedir a ocupacions i

càrrecs generalment estipulades com "masculins". Encara que sigui menys freqüent, també els homes troben dificultats a l'accés a professions, càrrecs o ocupacions considerats com típicament femenins, com a infermeria, auxiliars administratius o ser reconeguts com a amos de casa.

- A la Indústria, només un 33,7% de les persones ocupades són dones.
- En el sector serveis, les dones són 57,2 % de les persones ocupades
- A la construcció el nombre de dones ocupades és de l'11,5%
- En el sector públic, les dones representem el 49%
- El 90% de les dones migrants treballen en el sector de les cures, altament desregulat.
- Les dones som força més del 50% en el Comerç al detall; Hostaleria; Activitats administratives i serveis auxiliars; Activitats culturals i esportives; Sanitat i serveis socials on arriba gairebé al 80% i Educació, on la taxa arriba la 67%
- Per contra, no arribem al 25% a Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca Maquinària, material elèctric i de transport; Construcció o Transport i emmagatzematge.

b/ Bretxa vertical

Distribució no uniforme d'homes i dones entre els nivells jeràrquics de les diferents activitats, és a dir, al lloc que s'ocupa a l'organigrama de les empreses i altres institucions econòmiques, socials o polítiques i que fa que les dones es concentrin en llocs de treball de menor responsabilitat i tinguin menys accés que els homes a llocs de decisió i poder.

És la dificultat que tenim per poder desenvolupar-nos professionalment. Les desigualtats limiten que puguem assolir llocs de poder decisor. Entre aquestes desigualtats, condicions laborals més precàries: són les que treballem més a temps parcial, demanem excedències o permisos per cures... Alhora, el salari femení, per al mateix càrrec i les mateixes funcions, és sovint més baix que el salari masculí.

► COM ENS AFECTA A LES DONES?

El salari més baix és el de les dones que treballen en "ocupacions elementals" 13.545,27 €. El més alt correspon als homes que ocupen els càrrecs de "Directors i gerents" 62.481,36 euros.

En aquestes ocupacions, la bretxa salarial és del 31% i del 15% respectivament. Tot i que la diferència salarial més elevada entre les dones i els homes que ocupen els càrrecs de "Directors i gerents": elles cobren 9.000 euros menys.

- Les dones representen només el 36,9% dels càrrecs de direcció i gerència.
- En canvi, el 58,2% de les professionals científiques i intel·lectuals
- El 69,5% de les empleades d'oficina, comptables i administratives
- El 62,5% de les treballadores de la restauració, assistents personals i venedores.

Cures i Corresponsabilitat

“Les dones aportem 10,8 bilions de la riquesa mundial, producte del treball de cures no remunerat que realitzem”

“A L'Estat espanyol, el 2018 es van treballar 130 milions d'hores sense remunerar”

Les dones assumim, pel grat o per força, gairebé la totalitat de les tasques de cures i domèstiques, essencials per a la sostenibilitat de la vida. Tasques invisibilitzades, no reconegudes socialment, ni remunerades, que impacten negativament en l'accés al mercat de treball, en el desenvolupament professional, en el temps propi de què disposem, i de manera essencial en les nostres condicions materials de vida, presents i futures.

Un indicador de corresponsabilitat són les excedències de la feina per cura de filles i fills i per cura de familiars dependents. A Catalunya, durant el 2021, les dones vam assumir

- El 92,14% de les excedències per cura de filles i fills
- Més del 90% en el cas dels permisos per cura de persones a càrrec.
- El 78,3% d'excedències per cura de familiars dependents.

Pel que fa a les tasques domèstiques

- De les dones que viuen en parella, el 60,7% de les dones manifesten que són sempre o normalment elles les que fan la neteja de la llar; el 75%, la bugada, i el 60,7%, els àpats.
- Les dones dediquem de mitjana el doble de temps a les tasques domèstiques que els homes i el 50% més durant els caps de setmana.
- En el treball domèstic no remunerat persisteix una segregació horitzontal pel que fa al repartiment del tipus de tasques. Només en el cas de petites reparacions, el 63,2% de les dones relaten que la fan les seves parelles homes.
- El 8,7% de persones de 15 anys i més conviuen en llars en què hi viu alguna persona amb discapacitat. Entre aquestes, el 31,9% de les dones indica que són elles les cuidadores principals de les persones amb discapacitat,
- En les llars en què viuen infants i adolescents de menys de 18 anys, la cura també recau de forma majoritària en les dones segons l'enquesta de salut.
- Finalment, pel que fa a la cura de les persones de 75 anys o més, de nou són les dones les que afirmen desenvolupar amb més freqüència aquestes tasques. Elles consideren que són les principals cuidadores en un 34,4% dels casos.

Violència física, simbòlica, psicològica i sexual. Violència masclista en l'entorn laboral.

En l'entorn laboral els assetjaments sexuals; per raó de sexe, per orientació sexual, identitat o expressió de gènere són molt habituals i tenen gravíssimes conseqüències en la salut de les dones.

Els masclismes quotidians, invisibles per normalitzats, i que determinen també la salut i la qualitat de vida de les dones, tant en l'entorn laboral com en la resta d'esferes SÓN DIARIS, I PASSEN A TOTES LES EMPRESES.

Tot i que la llei obliga des del 2005 les empreses a articular mesures per prevenir els assetjaments sexuals i per raó de sexe, així com qualsevol conducta discriminatòria o ofensiva. Que hi ha normativa catalana, i ara estatal, que també preveu la prevenció dels assetjaments per orientació sexual, identitat o expressió de gènere. I malgrat que no disposem de registres, que ens permetin conèixer quantes empreses compleixen la normativa en matèria de prevenció de les violències masclistes a la feina, **la praxi sindical ens permet afirmar que molt poques empreses compleixen la normativa.**

I entre les que la compleixen, en molts casos no passa de ser un recull de procediments en general poc garantistes, de manera que les persones agredides sovint descarten denunciar. I quan ho fan, en pocs casos hi ha reparació cap a la víctima o aplicació de mesures exemplars a l'agressor. Alhora, no acostuma a haver-hi estratègies de prevenció associada, la qual cosa afavoreix que les violències, els comportaments i les actituds masclistes es cronifiquin.

► COM ENS AFECTA A LES DONES?

A Catalunya, un 7,7% de les persones treballadores perceben conductes discriminatòries a la feina, que afecten les dones (11,3%) en major mesura que els homes (4%).

- Un 3,5% de dones relaten haver patit assetjament sexual.
- Un 15,6% ofenses, amenaces o comportament humiliant:
- I un 6,2% violència o intimidació

Aquestes són dades recollides en l'**Enquesta de qualitat en el treball 2019**. Que valorem que no reflecteix la realitat, en la mesura en què les violències masclistes són una xacra social que es reproduïx en tots els àmbits de la nostra vida i que en l'entorn laboral afecta centenars de milers de dones.

Polítiques Feministes. Plans d'Igualtat.

Malgrat l'avenç en polítiques feministes i la concreció de la normativa que obliga les empreses a tenir plans d'igualtat, quan tenen més de 49 treballadores i treballadors i, ja des del 2005, a disposar de protocols d'actuació enfront dels assetjaments sexuals, per raó de sexe, la crua realitat és que aquesta normativa no es compleix

- Moltes empreses obligades a tenir Plans d'Igualtat, no han constituït encara la comissió negociadora.
- En moltes empreses, els sindicats estatals majoritaris veten la participació d'altres organitzacions amb representació sindical, com La Intersindical, vulnerant la normativa. Amb el vistic pla de l'empresa, que també la vulnera.
- La Generalitat ha rebutjat el 50% dels plans d'Igualtat presentats, perquè no compleixen la normativa.
- En la majoria de processos negociadors, les empreses elaboren diagnòstics incorrectes o inconclusos, amaguen molta de la informació que hauria de contenir el registre retributiu, la valoració dels llocs de treball continua tenint un biaix sexista, i/o fins i tot, proposen Plans d'Igualtat copiats o sense haver fet un diagnòstic previ.

- El gruix d'empreses del nostre país, no disposen de protocols específics per a l'abordatge de les violències masclistes. I quan existeixen, no es preveu la formació en capacitat per aquest tipus d'abordatge. Tampoc són neutres pel que fa a la composició.
- En moltes empreses, els Plans d'Igualtat no són obstacle per forçar condicions laborals sexistes i precaritzadores.

Cal tenir en compte, que, el 98% del teixit productiu del nostre país està format per petites i mitjanes empreses, la majoria de les quals no superen el mig centenar de persones treballadores, de manera que **no tenen l'obligació de disposar de plans d'igualtat. Tot i que sí, de mesures de prevenció i detecció de l'assetjament sexual, per raó de sexe.** En aquestes empreses la tònica general són els contractes entre el/la treballadora i l'empresari, cap pla de promoció professional determinat i protocols inexistents o altament ineficaços. De manera que els mecanismes de control i defensa dels drets dels treballadors són més difícils i les discriminacions més latents.

Denunciem que les polítiques feministes continuen sent cosa de dones i que els aparents pactes d'estat per eradicar les violències, discriminacions i desigualtats que patim les dones, són, a la pràctica paper mullat. I molta política lila d'aparador. Com ho demostra l'augment de les violències masclistes i la desigualtat estructural que patim les dones. Alimentada pels discursos de l'extrema dreta, sense polítiques efectives que el combatin.

Sense transformar profundament les relacions de poder de classe, gènere, nació i raça que es donen en el nostre país, no és possible eradicar el conjunt d'opressions que patim les dones.

VOLEM POLÍTIQUES REPUBLICANES FEMINISTES PER COMBATRE EL PATRIARCAT. LES DONES I HOMES DE LA INTERSINDICAL FEM VAGA AQUEST 8 DE MARÇ!

- PER L'ERADICACIÓ DE LA BRETXA SALARIAL
- PER L'ERADICACIÓ DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES
- PER LA DEROGACIÓ DE LA REFORMA LABORAL
- PER UN NOU MODEL PRODUCTIU SOSTENIBLE
- PEL REPARTIMENT DE LA RIQUESA I EL TREBALL
- PER L'SMI CATALÀ
- PER PENSIONS DIGNES
- PER UNS SERVEIS PÚBLICS 100% I DE QUALITAT
- CONTRA LA LLEI D'ESTRANGERIA, LA LLEI MORDASSA I ELS EFECTES LESIUS DE LA REFORMA DEL CODI PENAL
- PER RECUPERAR LES LLEIS SOBRE HABITATGE, IGUALTAT I IMPOSTOS IMPUGNADES PEL TC
- PER GARANTIR UN PARC D'HABITATGE PÚBLIC SUFICIENT I DE QUALITAT
- PEL DESPLEGAMENT UNIVERSAL DE LA RENDA BÀSICA
- PER UN MARC DE RELACIONS LABORALS CATALÀ

PER LA REPÚBLICA FEMINISTA, LLIURE I SOCIALMENT JUSTA!

INFORME

OCUPACIÓ, TREBALL I PRECARIETAT

**VAGA GENERAL FEMINISTA
DEL 8 DE MARÇ DE 2023**

**INTER ///
SINDICAL**
TREBALL | REPÚBLICA | JUSTÍCIA SOCIAL